

Kraft fra land til Draugen og Njord

Uttalelser til konsesjonssøknad med tilhørende konsekvensutredning etter energiloven og havenergiloven

Oppsummering av høringsuttalelser og tilsvær

Dokumentnummer:	OKEA-PFS-HSE-REP-0054
Revisjon nummer.:	01
Dato:	20.06.2022

Utsteder:	OKEA ASA
Prosjekt:	Power from Shore (PFS)
Disiplin:	HSE

QC (Sjekket):	Environment Advisor, Authority Liaison
Godkjent:	Project Director

INNHOOLDSLISTE

INNLEDNING	3
OVERSIKT OVER HØRINGSUTTALELSER	4
1. GENERELLE MERKNADER.....	6
1.1. FORSYNINGSSIKKERHET, SAMFUNNSRISIKO OG FREMTIDIG PRISUTVIKLING	6
1.2. ROAN OG STORHEIA VINDKRAFTVERK	8
1.3. SUPPLERENDE UNDERSØKELSER	9
2. NASJONALE MYNDIGHETER OG STATLIGE FORETAK	10
2.1. MILJØDIREKTORATET	10
2.2. OLJEDIREKTORATET	12
2.3. FORSVARSBYGG	13
2.4. KYSTVERKET	13
2.5. SAMETINGET	13
2.6. STATNETT SF	13
2.7. TELENOR	14
2.8. MATTILSYNET	14
2.9. RIKSANTIKVAREN	14
2.10. FISKERIDIREKTORATET	14
3 REGIONAL/LOKALE MYNDIGHETER	16
3.1. STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG	16
3.2. TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE	18
3.3. ÅFJORD KOMMUNE	19
4 INTERESSEORGANISASJONER/LAG	20
4.1. ROAN OG STOKSUND FISKARLAG	20
4.2. NORSKE REINDRIFTSAMERS LANDSFORBUND (NRL)	20
4.3. NÆRINGSALLIANSEN FOR TRØNDELAG (NAT)	20
4.4. TRØNDELAG SØRVEST – LAKSEREGIONEN	21
4.5. BELLONA	21
4.6. NATURVERNFORBUNDET I TRØNDELAG	21
4.7. FOSEN NATURVERNFORENING	22
4.8. NORGES MILJØVERNFORBUND	23
4.9. STRAUM GRUNNEIERLAG	24
4.10. NORD-FOSEN SIDA	25
5 PRIVATE UTTALELSER	26
5.1. HANNE LILLIAN HANSSEN	26
5.2. BERNT BUVARP	26
5.3. JONNY REITE	26
5.4. RUTH HELEN KJÆRRAN ABELSEN	26
5.5. JAN ARVE STOKKE	26
5.6. ANN-MARI SOLLI	26
5.7. MARIT MIDTTUN	26
5.8. TIRIL SOFIE GILBERT	26
5.9. DAG BREMNES	27
5.10. HILDE ENGEN OG TERJE MURVOLD	27
5.11. JOHN HAFTOR HAFTORSEN	27
5.12. MAREN SOLVEIG MCGREGOR JACOBSEN	27
5.13. RAGNHILD FLEM	27
5.14. ERLING FLEM	28
5.15. MARTIN KVINNESLAND	28

Innledning

På vegne av rettighetshaverne i Draugen- og Njord-lisensene søkte OKEA ASA i desember 2021 om konsesjon etter energiloven og havenergiloven for elektrifisering av Draugen- og Njord-plattformene på norsk kontinentalsokkel, med en ny kabelforbindelse fra Straum landstasjon ut til plattformene. NVE kunngjorde høring av konsesjonssøknad etter energiloven og havenergiloven, med tilhørende konsekvensutredning (KU) den 6. april 2022. Høringsfristen ble satt til 23. mai 2021.

8 grunneiere, om lag 20 hytteeiere og over 50 myndigheter, foretak og organisasjoner fikk tilsendt høringsbrevet om Konsesjonssøknaden. Forslaget ble også publisert elektronisk på OKEAs hjemmeside: <https://www.okea.no/konsekvensutredning-draugen-og-njord-kraft-fra-land/> samt på NVEs hjemmeside: [Konsesjonssak - NVE](#)

39 høringsuttalelser har kommet inn, og er behandlet i foreliggende oppsummering. Høringsuttalelser og tilsvar er gruppert etter hhv.:

- Nasjonale myndigheter og statlige foretak
- Regionale/lokale myndigheter
- Interesseorganisasjoner/lag
- Private uttalelser

Delvis i parallell med prosessen etter energiloven og havenergiloven pågår en prosess for konsesjonsbehandling etter petroleumsloven. Denne loven (petroleum) omfatter tiltaket på plattformene og i sjø inn til land. Et forslag til utredningsprogram for tiltak omsøkt etter petroleumsloven var på høring vinteren 2022, og OED meldte i brev av 4. mai 2022 'Fastsettelse av program for konsekvensutredning av kraft fra land til Draugen- og Njord-feltet'.

Det omsøkte alternativet i konsesjonssøknaden er 1.0-1.1-2.0-1.0. Det innebærer en jordkabel på ca. 1,4 km langs Olvassbekken og i boret mikrotunnel til landtak ved Olvika, og videre en sjøkabel på ca. 143 km ut Brandsfjorden og til Draugen, og en sjøkabel på ca. 35 km fra Draugen til Njord.

I tilsvar til høringsuttalelser er uttrykkene «tas til orientering» og «tas til etterretning» benyttet og skal forstås på følgende måte:

- Tas til etterretning er benyttet om mottatte kommentarer og innspill som operatøren tar til følge eller vil forsøke å ta hensyn til i videre oppfølging av prosjektet.
- Tas til orientering er benyttet om mottatte synspunkt og kommentarer som operatøren merker seg, og som er vurder å ikke kreve et tilsvar eller en konkret oppfølging fra operatøren.

Oversikt over høringsuttalelser

Høringsinstans	NVE referanse
Nasjonale myndigheter og statlige foretak	
Fiskeridirektoratet	85/97
Forsvarsbygg	58
Kystverket	68
Mattilsynet	81
Miljødirektoratet	79
Oljedirektoratet	78
Riksantikvaren	82
Samediggi/Sametinget	73
Statnett SF	100
Telenor	95
Regionale/lokale myndigheter	
Statsforvalteren i Trøndelag	80
Trøndelag fylkeskommune	83
Åfjord kommune	99
Interesseorganisasjoner/lag	
Bellona	76
Fosen Naturvernforening	96
Naturvernforbundet Trøndelag	84
Nord-Fosen siida	94
Norges Miljøvernforbund	90
Norske reineieres landsforbund (NRL)	69
Næringsalliansen for Trøndelag (NAT)	74
Roan og Stoksund fiskarlag	57
Straum grunneierlag	93
Trøndelag Sørvest - lakseregionen	75
Private uttalelser	
Albertsen, Ruth Helen Kjærran	63
Bremnes, Dag	86
Buvarp, Bernt	61
Engen, Hilde og Murvold, Terje	87
Flem, Erling	92
Flem, Ragnhild	93
Gilbert, Tiril Sofie	70
Haftorsen, John Haftor	88
Hanssen, Hanne Lillian	60

Jacobsen, Maren Solveig McGregor	89
Kvinneland, Martin	65
Midtun, Marit	67
Reite, Jonny	62
Solli, Ann-Mari	66
Stokke, Jan Arve	64

1. Generelle merknader

Enkelte tema tas med noe variasjon opp av flere høringsinstanser. OKEA har valgt å behandle disse temaene innledningsvis under kap. 1 i sitt tilsvar og heller henvise til dette kapittelet der høringsuttalelsen omhandler ett eller flere av disse.

1.1. Forsyningssikkerhet, samfunnsrisiko og fremtidig prisutvikling

OKEA plikter å be om en vurdering av om tiltaket er driftsmessig forsvarlig gjennom søknad om nettilknytning. Tensio TS og Statnett er ansvarlig for å vurdere og svare ut om tiltaket er driftsmessig forsvarlig og om det er behov for investeringer i regional- eller transmisjonsnettet for å knytte til forbruket. Straum trafostasjon i Åfjord kommune er tilknytningspunkt for kraft fra land til Draugen og Njord. Tilknytningspunktet er valgt i samråd med Statnett og Tensio, som er regional nettoperatør. Statnett vurderer tilknytningen som driftsmessig forsvarlig (DF).

OKEA søkte om nettilknytning for Draugen høsten 2019, og Tensio TS bekreftet i juni 2020 at det ledig kapasitet i regionalnettet for å knytte til Draugen under ordinære N-1 vilkår med inntil 40 MW uttak under Straum transformatorstasjon. Statnetts bekreftet samtidig at det er tilstrekkelig kapasitet i transmisjonsnettet til å forsyne 40 MW. På bakgrunn av dette bestilte OKEA nevnte kapasitet i oktober 2020.

Søknad om tilknytning av ytterligere 40 MW for å dekke Njords kraftbehov, som ble inkludert som mulig utvidelse av prosjektet for etablering av kraft fra land høsten 2020, ble initiert mot slutten av 2020. Tensio TS meddelte i juni 2021, med henvisning til bekreftelse fra Statnett, at det kan tilknyttes ytterligere 40MW, dvs. totalt inntil 80MW uttak under Straum transformatorstasjon med vilkår om forbruksbegrensning på sist tildelte 40 MW. Statnett har på sin side vurdert kapasiteten i transmisjonsnettet og bekreftet at Tensio TS kan tilknytte ytterligere 40 MW på N-0 under Hofstad, med vilkår om forbruksbegrensning, slik det siden april 2021 er gitt mulighet for i forskrift om netregulering og energimarkedet, § 3-2 tredje ledd. Med bakgrunn i dette bestilte OKEA nevnte ekstra kapasitet i oktober 2021.

Draugen/Njord planlegger imidlertid ikke å benytte seg av N-1 kapasiteten på 40 MW i Straum, men legger opp til at hele den tildelte kraftmengden på 80 MW er med N-0 forbruksbegrensning. Til dette uttaler Statnett (jf. høringsvar 27.05.2022):

«Hofstad er per i dag et av de beste punktene i landet for å tilknytte offshore elektrifisering. Det er stor N-0 kapasitet i området som i de fleste timer av året har stort overskudd av vindkraft. 132 kV stasjonen Straum driftes i dag radielt fra Hofstad for å hindre transitt og overlast i regionalnettet. Tilknytningen av Draugen/Njord vil derfor ikke ha noen betydning for forsyningssikkerheten i området. Ved en feil på 420 kV Namsos-Hofstad eller på 132 kV Hofstad-Straum vil nettselskapene ikke kunne gjenopprette hele forbruket på Draugen/Njord gjennom regionalnettet. Foreløpig vil det imidlertid være mulig å gjenopprette noe. At OKEA ønsker hele sitt forbruk tilknyttet med betingelse gjør at det fortsatt er N-1 kapasitet tilgjengelig i området, men vi kjenner per i dag ikke til noen planer for å benytte denne kapasiteten.

Når 420 kV Åfjord-Snilldal er på plass, forventet i 2027, vil det sett fra transmisjonsnettet være stor N-1 kapasitet i Hofstad. Også etter at Draugen/Njord eventuelt er tilknyttet, vil Hofstad være en ideell transmisjonsnettstasjon for tilknytning av næringsvirksomhet med stort kraftbehov.»

Ytterligere referanser finnes i Kraftsystemutredning for Sør-Trøndelag 2020-2024 (Tensio, 2020), der kraft fra land til Draugen og Njord er spesifikt nevnt, og til nasjonal Nettutviklingsplan (Statnett, 2021), som tar høyde for økt forbruk langs kysten av Trøndelag. Utredningene vurderer fremtidsutsikter for produksjon/forbruk og forsyningssikkerhet.

132 kV linja fra Hofstad til Straum ble etablert i 2018. Tensio opplyser at denne linja ble etablert med høy kapasitet da økt dimensjonering hadde små merkostnader. Linja vil ha god kapasitet også etter at planlagt forbruk for Draugen/Njord er lagt inn. Tensio meddeler OKEA at nytt uttak i regionalnettet vil være positivt for utnyttelsesgrad og nyttiggjørelse av tidligere investeringer. Straum trafostasjon må utvides med nytt koblingsanlegg, og Draugen/Njord betaler anleggsbidrag for denne utvidelsen.

Foruten nettkapasitet krever tilknytningen at anleggets funksjonsegenskaper før idriftsetting godkjennes av systemansvarlig iht. forskrift om systemansvaret (FOS), § 14. Denne prosessen er initiert av Tiltakshaver ved innsending av søknad i april 2022. Krav til funksjonsegenskaper skal sikret

at anlegget ikke har uønsket innvirkning på kraftnettet og andre tilknyttede forbrukere.

Tiltakshavers syn er at kraftforsynings situasjonen og anleggets innvirkning på øvrige forbrukere i området er godt ivaretatt. Dette synet deles av systemansvarlig (Statnett) og regional nettoperatør (Tensio) – både gjennom utredninger nevnt over, gjennom høringsuttalelser til dette tiltaket, og gjennom direkte kommunikasjon med tiltakshaver. Tiltakshaver fortsetter den tette dialogen med disse partene.

Landstasjon og kabelforbindelsen ut til plattformene innehar ingen samfunnskritisk funksjon. Brudd eller feilfunksjon vil kun påvirke forsyningen og eventuelt produksjonen på plattformene. Både Draugen og Njord vil ha gassturbiner i reserveberedskap som vil forhindre produksjonsstopp. Et brudd på kabelforbindelsen vil heller ikke utgjøre en miljørisiko.

Landstasjonen inneholder elektriske komponenter som i teorien vil kunne havarere. Nødvendig vern mot Straum transformatorstasjon vil forhindre at havari i landstasjon påvirker forsyningssikkerheten i Tensio sitt nett. Et havari vil i ytterste konsekvens kunne føre til brann og/eller utilsiktet utslipp av olje fra transformatorer. Det vil etableres løsninger for å sikre at trafo-olje fanges opp i oljegruver under transformatorene ved et slikt utilsiktet uhell. Landstasjonen vurderes derfor ikke å utgjøre en sikkerhetsrisiko for miljø. En utilsiktet brann i landstasjonen vurderes heller ikke å utgjøre en sikkerhetsrisiko for samfunnsinteresser.

OKEA har fått utarbeidet en risikovurdering for tiltaket der blant annet temaene Forsyningssikkerhet, Personikkerhet, Ytre miljø og Økonomi evalueres. Analysen legger vekt på kartlegging og forhold som kan inntreffe anlegget fordelt på hhv. felles (Tensio og OKEA) utvendige områder, Skardmyra landstasjon, Tensios koblingsanlegg og landkabelen fra Skardmyra landstasjon til landfallet. Det er identifisert en rekke mulige forhold som kan påvirke anleggene, samtidig som det er foreslått risikoreduserende tiltak for å motvirke disse.

Samfunnsrisikoen ved tiltaket vurderes i sum som lav, og at risiko for flere uønskede hendelser kan forventes å bli redusert eller eliminert ved oppfølging av foreslåtte risikoreduserende tiltak.

Med referanse til Veileder for Planlegging i sjøområdene (Kommunal- og Moderniseringsdepartementet, 2020), tabell 4.5, oppsummeres tiltaket i tabellen under:

Tema	Vurdering for tiltaket
Klimaendringer	Svært liten risiko for disse tema: <ul style="list-style-type: none"> Landanlegget ligger innerst i Brandsfjorden, med god beskyttelse for uvær fra havet – både vind og bølger. Landstasjonen ligger drøyt 100 moh, med omkringliggende topografi som skjermer stasjonen. Landtak (skjøtepunkt mellom sjøkabel og jordkabel) vil ligge i overkant av strandsonen. Det vil være nedgravd og derved godt beskyttet. Sjøkabel i skvalpesonen planlegges lagt/trukket i trekkerør som på forhånd graves ned og beskyttes i hele skvalpesonen og ned til ca. 10 meter under havnivå. All kabelføring på land blir under bakkenivå, og derved beskyttet. Sjøkabel beskyttes gjennom nedpløying eller steinlegging.
Storm	
Havnivå/-stigning	
Bølger/bølgehøyde	
Endring i strømningshastighet	Ikke relevant.
Sjøtrafikk/Havari	Svært liten risiko for disse tema: <ul style="list-style-type: none"> Anleggsperiode: Ved legging av sjøkabelen vil det være aktsomhetssone rundt leggefartøyet. Dette er en ganske kortvarig operasjon, som gjøres under gode værforhold. Driftsperiode: Sjøkabelen vil være tildekket og beskyttet på sjøbunnen i hele sin lengde. Det er svært liten sannsynlighet for at ulykker og skipshavari vil skade kabelen.
Ulykker i sjø, kollisjoner	
Erosjon/sedimentasjon, undersjøiske skred	Liten til moderat risiko for disse tema:

	<ul style="list-style-type: none"> Landstasjon: Tomta ligger i aktsomhetszone for mulig marin leire. Det er foretatt grunnundersøkelser av tomta; geoteknikers vurdering: «Siden det er påvist et markert lag med leirig silt/siltig leire på søndre del av tomteområdet, og dette laget ligger så dypt at det virker lite aktuelt å skifte det ut, må en være klar over at det kan oppstå større setninger på denne delen av tomta enn lengder nord. Ved å masseutskifte organiske- og bløte mineralske masser med sprengsteinsfylling av god kvalitet, ligger det godt til rette for direktefundamentering av landstasjonen.» Landkabel: Kabeltraseen vil i all hovedsak gå gjennom områder med mulig marin leire. Under befaringer er det observert et par partier med leirholdige masser. Geotekniske vurderinger av kabeltraseen langs Olvassbekken og anleggksområder i Olvika vil bli utført i Q3 2022, og resultatet fra disse vurderingene vil bli hensyntatt i MTA-plan og anleggsgjennomføringen. Områdene blir vurdert i henhold til NVE-veileder 1/2019 (Sikkerhet mot kvikkleireskred). Sjøkabler: Sjøkabeltraseene fra land til Draugen og fra Draugen til Njord er lagt slik at den så langt mulig unngår bratt topografi og krevende terreng for legging og beskyttelse av kabel.
Flom	<p>Liten risiko:</p> <ul style="list-style-type: none"> Landstasjon og kabeltrasé er i område med lite nedbørsfelt. Landstasjontomta vil få dreneringsrør ved masseutskifting og grunnarbeid. Kabeltraseen har naturlig drenering til Olvassbekken.
Fjellskred som gir flodbølge	Ikke relevant.
Akutt forurensning	Liten risiko.
Sikkerhet for sjømatnæringene	Liten risiko.
Skyte- og øvingsområder	Liten risiko.
Smittespredning	Svært liten risiko: Olvassbekken er ikke registrert som en anadrom strekning, og det foreligger ingen dokumentasjon på at det forekommer bekkeørret i bekken.
Kraftbalanse og forsyning	Liten risiko, se dette kapitlet

Da ansvaret for å vurdere om tiltaket er driftsmessig forsvarlig tilligger Statnett og Tensio TS tar ikke Tiltakshaver stilling til langsiktig utvikling i nettleie eller strømpris, men viser blant annet til Statnetts [Langsiktige markedsanalyse \(LMA\)](#) som utarbeides hvert andre år. NVEs rapport nr. 29/2021 «Langsiktig kraftmarkedsanalyse 2021-2040, Forsterket klimapolitikk påvirker kraftprisene» inkluderer kraft fra land til Draugen og Njord i forutsetningene for NVEs vurdering av kraftprisutvikling.

Tensio TS og Statnett slår fast at tiltaket er i et overskuddsområde med tanke på tilgang til kraft, uavhengig av evt. fremtidig avvikling av Storheia og Roan vindkraftparker, samt at tiltaket ikke krever investeringer i sentral- eller regionalnettet utover det økonomiske bidraget fra OKEA for utvidelsen (GIS-anlegg) av eksisterende transformatorstasjon på Straum.

1.2. Roan og Storheia vindkraftverk

Flere høringsuttalelser viser til dommen fra Høyesterett som fastslår at utbyggingen krenker reindriftssamenes rett til kulturutøvelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter, og at vedtakene om konsesjon og ekspropriasjonstillatelse derfor er ugyldige. Videre vises det til at det ikke kan gis konsesjon til nytt forbruk som baserer seg på kraftproduksjon fra Storheia og Roan vindkraftparker.

Det er slått fast at tiltaket er i et overskuddsområde med tanke på tilgang til kraft (se også kap. 1.1),

uavhengig av evt. fremtidig avvikling av Storheia og Roan vindkraftparker, samt at tiltaket ikke krever investeringer i sentral- eller regionalnettet utover det økonomiske bidraget fra OKEA for utvidelsen av eksisterende transformatorstasjon på Straum.

Draugen/Njord landstasjon kobles til Straum trafostasjon, som ved 132 kV linje er tilknyttet sentralnettet i Hofstad transformatorstasjon. De nye 420 kV trafostasjonene på Fosen og sør for Trondheimsfjorden (Hofstad, Åfjord, Snildal) har alle tilknyttet vindkraftverk. Når det gjelder mulige konsekvenser for Roan Vindpark (tilknyttet Hofstad 420 kV stasjon) og Storheia Vindpark (tilknyttet Åfjord 420 kV stasjon) etter dommen i Høyesterett i oktober 2021, opplyser Statnett og Tensio at det er tilstrekkelig kraft i regionen til å forsyne Draugen/Njord iht. tildelt nettkapasitet også når man ser bort fra nevnte vindparker. I dette ligger det også en tydeliggjøring av at konsesjonen ikke er knyttet opp til uttak fra Storheia og Roan vindkraftparker.

1.3. Supplerende undersøkelser

Etter at konsekvensutredningen ble ferdigstilt i oktober 2021 har OKEA gjennomført en geofysisk kartlegging (november 2021) og en geoteknisk kartlegging (februar 2022) av sjøkabeltraseen. Som et resultat av dette arbeidet vet OKEA nå at kabelen kan beskyttes hele veien fra landtak og ut til plattform. Sjøkabeltraseen er detaljustert basert på supplerende undersøkelser utført de siste 6 månedene.

I forbindelse med disse kartleggingene ble det, i samarbeid med NTNU Vitenskapsmuseet, foretatt en kartlegging av mulige nye kulturminner under vann. Funnene er vurdert av Vitenskapsmuseet som har gitt OKEA en skriftlig tilbakemelding på at undersøkelsesplikten etter kulturminneloven i sjø er oppfylt. Det ble gjort 3 funn (skipsvrak) og kabeltraseen er optimalisert i tråd med anbefalinger fra Vitenskapsmuseet.

Det ble også foretatt en kartlegging og dokumentasjon av sårbar bunnfauna (henhold til metodikk beskrevet i håndbok fra Norsk olje og gass, NOROG 2019 og veileder for miljøovervåkning fra Miljødirektoratet, MDir. 2020) langs hele kabeltraseen i sjø. Arbeidet ble utført av IKM Acona AS og inneholder også en risikovurdering basert på nevnte metodikk. Det ble funnet 50 polygoner som ble tolket som mulige koraller. Kabeltraseen er optimalisert for å unngå miljørisiko for korallforekomster, basert på data fra kartleggingen. Kartleggingen inkluderte også bilder og video av korallforekomster.

I samråd med statsforvalteren i Trøndelag ble det også besluttet gjennomføre en undersøkelse av sedimenter i Brandsfjorden, på bakgrunn av funn gjennom konsekvensutredningen som kunne tyde på mulig forurensning. Det ble tatt prøver av sedimenter fra seks stasjoner. Kjemiske analyser av prøvene viser bare rene masser (tilstandsklasse I og II).

Oversikt supplerende undersøkelser:

OKEA har vedlagt relevante dokumenter, slik at dette kan bidra til å belyse saken ytterligere og inngå som en del av saksbehandlingen. Det gjøres oppmerksom på at enkelte av de listede dokumentene anses å være unntatt offentlighet med bakgrunn i opplysningenes sensitivitet.

- Norconsult, 2022. Fagrapport marint naturmangfold – revisjon etter nye funn fra survey
- Norconsult, 2022. Fagrapport kulturarv – revisjon etter nye funn fra survey
- Norconsult, 2022. Datarapport - Sedimentundersøkelser Brandsfjorden
- IKM Acona AS, 2022. Draugen Elektrifisering – Risikovurdering for sårbar bunnfauna ved kabeloperasjoner
- Norconsult, 2022. Risikovurdering – Draugen Power from Shore (unntatt offentlighet)
- Følgende rapporter kan ettersendes på forespørsel
 - Sluttrapport etter geoteknisk og geofysisk undersøkelse

I tillegg har Haltenbanken vært gjenstand for undersøkelser og forvaltningsplaner over lang tid;

- Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene, Meld. St. 20 (2019-2020).
- Særlig verdifulle og sårbare områder (Faggrunnlag for revisjon og oppdatering av forvaltningsplanene for norske havområder), Miljødirektoratet M1303/2019, april 2019.
- Grunnlagsundersøkelser i Region VI, 2018. Akvaplan-niva AS Rapport: 9282-06.
- Miljøundersøkelse i Region VI, Haltenbanken, 2015, Akvaplan-niva AS Rapport: 7304-03.
- Offshore Environmental Monitoring – Region 6 2018, Sammendragsrapport, DNV GL rapport 2019-0229

Tidligere konsekvensutredninger for Draugen og Njord inngår også i kunnskapsgrunnlaget for den planlagte løsningen.

2. Nasjonale myndigheter og statlige foretak

2.1. Miljødirektoratet

Generelle vurderinger

Den detaljerte sjøbunnskartleggingen er ikke inkludert i søknaden, og endelig kabeltrasé i forhold til eventuell sårbar bunnfauna er ikke fastsatt. Dette begrenser vår mulighet til å vurdere miljøkonsekvenser av tiltaket.

Valg av kabeltrasé og tidspunkt for gjennomføring av tiltak, må baseres på beste kunnskap om korallforekomster og andre sårbare naturverdier i området, både offshore og kystnært. Forurensningssituasjonen på både Draugen og Njord, men også kystnært, må være avklart før endelig valg av kabeltrasé tas.

Tiltak som planlegges gjennomført i områder med sårbar bunnfauna, herunder koraller, krever tillatelse etter forurensningsloven. Det samme gjelder for tiltak i områder med forurensete sedimenter.

Særlig verdifullt område (SVO) og sårbar bunnfauna

Miljødirektoratet forutsetter at kunnskapsgrunnlaget om miljøtilstand og naturverdier i sokkelområdet og kystsoner er grundig kartlagt før endelig valg av kabeltrasé, og at utredete tiltak iverksettes for å unngå påvirkning på naturmiljø. Vi savner en vurdering av konsekvenser knyttet til valg av tidspunkt for gjennomføring av aktiviteten.

Omsøkte sjøkabeltrasé krysser SVO Kystsonen i Norskehavet. Det er registrert kaldtvannskoraller i området, og beste skadeforebyggende tiltak er ifølge tiltakshaver å kartlegge sjøbunn og naturverdier nøye og velge en kabeltrasé som er langt nok fra alle naturverdier på sjøbunnen. Basert på en rapport fra DNV i 2013, anbefales det en minimumsavstand på 100 meter fra kabeltrasé til koraller med minimum moderat tilstand.

Miljødirektoratet forutsetter at foreslått minimumsavstand fra kartlagte naturverdier til trasé, legges til grunn ved endelig valg av sjøkabeltrasé.

De ulike miljøverdiene i området har perioder i året hvor de er mer sårbare for aktivitet, eksempelvis gyteperioder for fisk, hekkeperioder for fugl og evt. kasteperioder for sel. Miljødirektoratet savner vurderinger rundt valg av tidspunkt for legging av sjøkabel og påvirkning i konsekvensutredningen.

Fysiske inngrep og miljørisiko

Konsekvenser av omsøkte kabellegging kan være fysisk ødeleggelse av eksisterende sårbar bunnfauna og/eller forringelse av egnet substrat som følge av tildekking av kabel. Ved nedspyling med høytrykk eller ploging av kabel, vil oppvirvling og spredning av partikulært materiale kunne utgjøre en miljørisiko for sårbare habitat.

Miljødirektoratet påpeker at aktiviteter som nedspyling, ploging og plassering/legging av steinmasser er søknadspliktige dersom dette gjennomføres i områder med sårbar bunnfauna, herunder koraller. Mulige konsekvenser av fysiske inngrep og forstyrrelser av havbunn må belyses grundig. Dette inkluderer nærhet til sårbar fauna, mengde og type masser som planlegges benyttet, plogemetoder og avbøtende tiltak.

Forurensete sedimenter og miljørisiko

All aktivitet som kan medføre forstyrrelse av forurensete sedimenter er søknadspliktig. Vi understreker at området må være kartlagt i forkant av en slik søknad.

Området rundt Njord A er svært forurenset pga. tidligere lekkasjer fra en injeksjonsbrønn. Forurensningssituasjonen langs andre deler kabeltraséen er imidlertid lite belyst i søknad og konsekvensutredning. Miljødirektoratet forutsetter at utbredelse og forurensningsgrad av eventuelle forurensete sedimenter er godt kartlagt på både Draugen og Njord. Det samme gjelder andre områder langs traséen hvor det kan foreligge mistanke om forurensete sedimenter. Blant annet bør det avklares om det er grunn til mistanke om forurensete sedimenter i områdene rundt oppdrettsanlegget i Brandsfjorden og Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø.

Avslutning av virksomheten og sirkulær økonomi

Hva som vil skje med anlegget for kraft fra land ved avslutning av virksomheten offshore er ikke omtalt i konsekvensutredningen. Miljødirektoratet forventer at anlegget vil inngå i Draugen og Njord sine

avslutningsplaner, men vi anbefaler at dette er vurderinger som også gjøres før en eventuell utbygging. Det bør legges til rette for gjenbruk av materialer i et sirkulærøkonomisk perspektiv.

Tiltakshavers tilsvaer: OKEA viser til kapittel 1.3 og tilhørende rapporter fra supplerende undersøkelser. Tiltakshaver vurderer at disse undersøkelsene svarer ut det manglende kunnskapsgrunnlaget Miljødirektoratet etterlyser. OKEA er kjent med at installasjon av sjøkabelen kan utløse behov for søknad etter forurensningsloven.

OKEA er kjent med det Særlige verdifulle området (SVO) sjøkabeltraséen berører. Dette er omtalt og vurdert i konsekvensutredningene. Det er gjort en detaljert ny kartlegging av kaldtvannskoraller langs hele kabeltraséen og gjort oppdaterte fagutredninger basert på dette kunnskapsgrunnlaget.

Fagutredning marint naturmiljø har valgt å legge til grunn en relativt bred influenssone rundt tiltaket. Dette har vært et bevist valg for å kunne fange opp og beskrive verdier i et større område rundt traseen i en fase der valg av ruting ikke var endelig avklart. Norconsult som utførte fagutredningen benyttet DNVs håndbok (Monitoring of drilling activities in areas with presence of cold water corals) fra 2013 som ett av flere underlag for å fastsette influenssonen. I kapittel 2.8.4 til KU-sammendraget, Vedlegg 1 til konsesjonssøknaden har OKEA bemerket at denne håndboken i nyere tid (2019) har blitt erstattet av NOROG-håndbok (Species and Habitats of Environmental Concern).

Gjennom supplerende undersøkelser har OKEA nå gjort detalj-justeringer av traseen ned til en nøyaktighet på +/- 2 meter. Med en slik nøyaktighet vurderer OKEA at det er mulig å være mer konkret i forhold til risiko for skade på sårbar bunnfauna (kaldtvannskoraller). Som en del av utført kartlegging av kaldtvannskoraller fikk OKEA vinteren 2022 utført en risikovurdering basert på NOROG-håndbok 2019. OKEA mener sårbarhet og risiko bør sees i sammenheng med etablerte anbefalinger i nevnte håndbok.

Tabell 1. Forventet effektområder fra røroperasjoner presentert i NOROG 2019.

Impact	Impact area	Comment
Laying of pipeline	0-5 m	Including lay accuracy
Rock placement	0-15 m	Impact from rocks and deposited matter, including particles
Jetting/ trenching high-moderate risk	0-25 m	Impact from suspended particles
Jetting/ trenching moderate-low risk	25-50 m	Impact from suspended particles

IKM Acona som har utført risikovurderingen for OKEA konkluderer ut fra metodikken i nevnte håndbok at «risikoen for skade på sårbar bunnfauna ved planlagte kabeloperasjoner er svært lav dersom kabelruten legges minst 15 meter fra kjente forekomster. Dette gjelder både nedgraving og tildekking. OKEA har justert kabeltraséen slik at dette avstandskravet opprettholdes.

OKEA mener at anbefalte minimumsavstander til sårbar bunnfauna bør baseres på oppdatert metodikk (NOROG 2019, og ikke DNV 2013).

Når kabelinstallasjonen skjer på sjøbunnen mener OKEA at de planlagte tiltakene har svært begrenset konsekvens for pelagisk fisk ute i åpent hav, sjøfugl og pattedyr. OKEA er positive til å søke å tilpasse anleggsperioden slik at konsekvensene blir minst mulig, men mener at man da må vurdere dette opp mot de interessene/miljøverdiene som har størst sannsynlighet for å bli berørt av anleggsperioden. OKEA er enig i Fiskeridirektoratets vurderinger av at kystnære gyte- og oppvekstområder (særlig torsk) vil være ett av de viktigste hensynene å ta. Fiskeridirektoratet anbefaler at installasjon av sjøkabelen som et minimum bør gjennomføres utenom gyteperioden for torsk (februar-april). Derneft bør man søke å unngå hele perioden med størst biologisk aktivitet i sjøen (februar-juli). OKEA har også hatt

samtaler med Roan og Stoksund fiskarlag i forbindelse med høringen av denne søknaden. Deres fiskeriaktivitet i Brandsfjorden og ut til Kaurleia er størst i perioden februar- september.

OKEA er positiv til å se på mulighetene til å unngå anleggsaktivitet i de periodene som potensielt kan påvirke fiskeri og marint naturmiljø. Denne type installasjon er imidlertid sårbar for dårlig vær. Innføring av tidsbegrensninger som gir et kort tidsvindu for gjennomføring vil derfor gi en svært stor gjennomføringsrisiko for prosjektet. Erfaringsmessig er senhøsten og vintermånedene (oktober til mars) krevende perioder for denne type kabeloperasjon.

OKEAs vurdering av de alle høringsinnspill som går på anbefalte tidsrestriksjoner er at perioden februar-april har størst betydning, dernest februar-juli og til slutt februar-september som går på fiskeriaktivitet.

OKEA er positive til å vurdere å strekke hensynsperioden så langt som mulig ut etter april måned, men hensynet til å kunne gjennomføre en sikker leggeoperasjon må vurderes nøye opp mot dette. OKEA oppfatter innspillet fra Fiskarlaget som ønskelig, men ikke avgjørende for deres virksomhet. Fortrenging fra deres fiskefelt vil være begrenset til noen dager. I dialog med Fiskarlaget oppfatter OKEA at det vil være mulig å tilpasse hvor man utøver fiske i denne korte perioden. OKEA ber derfor om at det ikke ilegges en hensynssone som varer helt frem til september. OKEA vil imidlertid se på muligheten til å starte leggeoperasjonen ute ved plattformene, slik at aktiviteten i kystnære strøk utføres så seint på året som mulig. Detaljene rundt dette vil bli beskrevet i en eventuell MTA-plan.

-Forurensede sedimenter og miljørisiko

OKEA viser til omtale av forurensningssituasjonen nær Draugen og Njord i konsesjonssøknaden. I søknaden har OKEA henvist til at det vil bli utformet en egen søknad etter forurensningsloven for tiltaket i dette området. OKEA henviser til undersøkelse av sedimenter i Brandsfjorden som viser at det er rene masser (se også kap. 1.3).

I dialogen med Forsvaret (Forsvarsbygg) om kryssing i ytterkant av Forsvarets skyte- og øvingsfelt i sjø har det ikke kommet frem informasjon som tilsier at det er forekomster av forurensede bunnsedimenter. Analyse av geotekniske prøver fra randsonen mot skyte- og øvingsfeltet viser heller ingen spor av forurensing. Se også kap. 1.3.

Det foreligger ellers ingen kjent dokumentasjon som tilsier at det er forurensede bunnsedimenter langs resterende deler av sjøkabeltraséen.

-Avslutning av virksomheten og sirkulær økonomi

Ved avslutning av virksomheten vil anlegget for kraft fra land inngå i avslutningsplaner for hhv. Draugen og Njord. Avslutningsplanene legges fram for myndigheter i god tid før virksomhetene er planlagt å opphøre.

Anlegget deles naturlig i tre deler; landanlegg, sjøkabler, og utstyr om bord på plattformene. Strategi og tilnærming for fjerning og etterlattelse av de ulike elementene må vurderes grundig ut fra flere hensyn når opphør av virksomheten nærmer seg, herunder politiske og regulatoriske føringer, miljømessig belastning ved fjerning mot å la utstyr og strukturer bli etterlatt, tekniske muligheter og restlevetid/integritet til utstyr, samt risiko og kostnader. Mulig etterbruk av plattformer og infrastruktur når petroleumsvirksomheten tar slutt må også vurderes i kontekst av teknologiutvikling og restlevetid/integritet for utstyret.

I forbindelse med forespørsel for anskaffelse av sjøkabel har OKEA bedt tilbydere foreslå metode for fjerning. Utstyr og materialer som fjernes vil gjenvinnes så langt praktisk og økonomisk forsvarlig.

2.2. Oljedirektoratet

Generelt sett er dette en godt utarbeidet KU for landdelen med gode avbøtende tiltak i områder med verdi for naturmangfold. Merknader til enkeltpunkt:

- Kap. 1.3.2 vedrørende sjøkabeltrase ved Kaurleia der omsøkt trase ikke er i hht trase som ble undersøkt ved sjøbunnsundersøkelsen, så bør det foreligge en uttalelse fra NTNU Vitenskapsmuseet og en sjøbunnsseksperter at dette er akseptabelt i forhold til marin arkeologi og sjøbunns habitater.
- Generelt er det god fokus på korallforekomster langs kabeltraséen, men det mangler en vurdering av andre sårbare bunnhabitater.
- Kap. 1.3.4. om permanent massedeponi, så bør det tas prøver av massen i hht TA2553/2009 (Helsebasert tilstandsklasser for forurenset grunn) for å sikre TK i hht til gjeldende reguleringsplan for deponiet.

- Kap. 2.8.2 og 2.12.2 Det er uheldig at sjøbunnsundersøkelsene vil bli utført etter KU prosessen er ferdig, da dette er en sentral del av å forstå konsekvensene.
- Tidspunkt for installasjon for å tilpasse års variasjoner som gyte tidspunkt for fisk osv. bør vurderes som avbøtende tiltak.

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kapittel 1.3 og vedlagte dokumenter.

2.3. Forsvarsbygg

Det henvises til veileder «Forsvarets arealbruksinteresser i arealplanlegging» Det har vært dialog mellom OKEA og Forsvarsbygg så langt i saken. Forsvarsbygg har ingen merknader til saken.

Tiltakshavers tilsvar: Tas til orientering.

2.4. Kystverket

Poenget er viktigheten av god og tidlig dialog med anleggseier av akvaturanlegg i Brandsfjorden.

Sjøkabelen vurderes ikke å være til særlig hinder for sjøferdsel ut over at den vil kunne medføre begrensninger på muligheten til ankring på leder av strekningen.

Legging av sjøkabel mv. vil kreve tillatelse fra Kystverket etter Lov om havner og farvann, for trasé innenfor territorialgrensen. Det vil være behov for god dialog for at leggefase skal bli til minst mulig ulempe for skipstrafikken innaskjærs.

Tiltakshavers tilsvar: OKEA har hatt flere samtaler med Refsnes Laks, bl.a. i forkant av sjøbunnsundersøkelsene, der fartøy måtte passere deres oppdrettsanlegg. OKEA vil nå konkretisere videre samtaler med Refsnes Laks angående kabelleggingen. OKEA planlegger å sende inn en egen søknad etter lov om havner og farvann i god tid før anleggsstart.

2.5. Sametinget

Den sørsamiske reindrifta i området er sterkt berørt av vindkraftutbyggingen på Fosen. Høyesterett har slått fast at to av vindkraftkonsesjonene på Fosen er ugyldige.

Elektrifisering av sokkelen kan ikke brukes som påskudd for videre drift av vindkraftverkene på Fosen. Sametinget anser forøvrig at man i saksbehandlingen ikke kan ta utgangspunkt i at de omstridte og folkerettsstridige kraftverkene på Fosen vil bestå, slik det synes å fremgå av konsesjonssøknadens punkt 3.4.5 på side 34.

Sametinget anser også at det ikke kan settes i verk tiltak som forverrer situasjonen for reindrifta i området.

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kapittel 1.1 og 1.2.

2.6. Statnett SF

Hofstad er per i dag et av de beste punktene i landet for å tilknytte offshore elektrifisering. Det er stor N-0 kapasitet i området som i de fleste timer av året har stort overskudd av vindkraft. 132 kV stasjonen Straum driftes i dag radielt fra Hofstad for å hindre transitt og overlast i regionalnettet. Tilknytningen av Draugen/Njord vil derfor ikke ha noen betydning for forsyningssikkerheten i området. At OKEA ønsker hele sitt forbruk tilknyttet med betingelse gjør at det fortsatt er N-1 kapasitet tilgjengelig i området, men vi kjenner per i dag ikke til noen planer for å benytte denne kapasiteten.

Når 420 kV Åfjord-Snilldal er på plass, forventet i 2027, vil Hofstad være en ideell transmisjonsnettstasjon for tilknytning av næringsvirksomhet med stort kraftbehov.

Konsesjonær har ansvaret for å avklare anleggenes funksjonalitetsegenskaper før anleggene settes i bestilling, det vil si i god tid før planlagt idriftsettelse. Søknad om funksjonalitet (fos) må sendes uavhengig av konsesjonssøknaden.

Tiltakshavers tilsvar: OKEA sendte FOS §14 søknad i april 2022. Det oppgis en forventet

saksbehandlingstid på minimum 3 måneder.

2.7. Telenor

Omsøkte 132kV kabelanlegg vil medføre kryssinger av Telenors sjøkabler i Brandsfjorden, samt kryssinger med Telenors luftkabelnett ved Straum transformatorstasjon. Kryssingen ved Straum trafostasjon er uproblematisk. Når det gjelder kryssing ved Brandsfjorden, må denne etableres slik at det ved feil på Telenors fiberoptiske kabel, er mulig å få dratt denne opp og reparert/skjøtet. Videre må kraftkabelen legges slik at det ikke kan oppstå galvanisk kontakt imellom armeringen i Telenors sjøkabler og armering i nevnte kraftkabel. Søknad om kryssing adresseres Telenor kabelnett.

Såfremt utbygger er villig til å bekoste nødvendige omlegginger og tiltak i Telenors nett, har vi ingen ytterligere merknader til søknaden.

Tiltakshavers tilsvaer: Alle kryssinger vil utføres iht. gjeldende retningslinjer og spesifikasjoner (eks. DNV og Gassco) og nedfelles i separate Krysningsavtaler. Madrasser og steininstallasjon er standard løsninger som blant annet vil sikre forholdene som påpekes. OKEA vil dekke tilleggskostnaden for tilkomst til Telenors kabel som følge av den installerte sjøkabelen for kraft fra land.

2.8. Mattilsynet

Vi opplever at deres konsekvensutredning er grundig gjennomført og belyst på en god måte.

Når dere har bestemt hvilken entreprenør som skal gjennomføre anleggsarbeidet bør det gjennomføres en ROS analyse. ROS analysen skal blant annet vurdere risiko og sårbarhet som kan oppstå under anleggsarbeidet og tiltak for å hindre at dette skjer. Denne ROS bør ha med konsekvenser og tiltak for å hindre at disse oppstår for akvakultur og drikkevann.

Vi har ingen kommentarer til konsesjonssøknaden.

Tiltakshavers tilsvaer: Tas til etterretning.

2.9. Riksantikvaren

Konsekvensutredningen og fagrapporten for kulturminner gir et tilstrekkelig grunnlag for vurdering av tema kulturminner under vann, sammen med brevet fra NTNU. I brev redegjør NTNU Vitenskapsmuseet om at undersøkelsesplikten etter kulturminnelover er oppfylt for dette tiltaket. Riksantikvaren gjør likevel oppmerksom på at finner av skipsfunn m.m. plikter å melde disse til vedkommende myndighet jf. Kulturminnelovens tredje ledd.

Tiltakshavers tilsvaer: Tas til etterretning.

2.10. Fiskeridirektoratet

I denne søknaden er det positivt å registrere at det erkjennes at kabelen må graves ned og/eller beskyttes på en god måte for å sikre at det ikke oppstår fremtidig skade på kabelen eller fiskeredskaper. I forhold til dette mener vi at det bør stilles vilkår (krav) for å ivareta fiskernes interesser.

Legging av sjøkabelen må planlegges i god tid og gjøres i samråd med Refsnes Laks AS slik at tiltaket ikke vil medføre vesentlige problemer for driften av anlegget.

Tiltaket vil etter vår vurdering komme i svært lite konflikt med taretrålingsaktivitet.

Utlekkingen av sjøkabelen vil kunne medføre negativ påvirkning på gytefeltet for torsk i Brandsfjorden. Eventuelle tiltak som nedgraving, nedspyling og tildekking bør som et minimum gjennomføres utenom gyteperioden for torsk (februar – april).

Med tanke på tidspunkt for gjennomføringen av tiltaket, både ilandføringen av kabelen og selve utleggingen og beskyttelsen kan vi stille oss bak KUens oppsummering om at en under anleggsfasen bør unngå de månedene det er høy biologisk aktivitet i sjøen (februar – juli) så langt det er praktisk mulig.

I Norskehavet nord og vest for Halten er det flere registreringer av koraller og korallrev. Koraller er godt omtalt i konsekvensutredningen (KU). Det er usikkert hvor og hvor mye koraller det finnes langs traséen og hvordan bunnforholdene er. Disse usikkerhetene vil til dels elimineres etter den planlagte surveyen i neste fase.

Ved en eventuell tillatelse til tiltaket vil vi be om at det stilles vilkår for å unngå skade, fare, og forhindre restriksjoner. Følgende forutsettes:

- Eventuelle fremtidige skader på kabel, fiskeredskaper og/eller tap av fangst som skyldes at tiltakshaver ikke har gravd ned og/eller beskyttet kabelen på en god nok måte må dekkes av tiltakshaver.
- Ingen fiskere kan holdes ansvarlig for skader som måtte bli påført kabelen under utøvelse av fiske.
- Kabelen må plasseres på en slik måte at det ikke er til hinder for utøvelse av fiske og legges og beskyttes på en slik måte at den er overfiskbar.
- Det innføres ikke generelt forbud mot fiske der kabelen legges.
- Sjøkabelen skal ligge jevnt langs sjøbunnen og ikke danne frie spenn. Eventuelle fester og søkker skal være utformet på en slik måte at disse ikke danner hefte for fiskeredskaper. Både boltefrie lodd og lodd med skjulte bolter er akseptable.
- Alle arbeidere som skal foretas i forbindelse med en eventuell tillatelse må gjennomføres på en så skånsom måte som mulig, slik at det omkringliggende miljø i så liten grad som mulig påvirkes.
- Kablenes posisjoner blir lagt inn på tilgjengelige kart (Kartverkets sjøkart).
- Lokalt/regionalt fiskerlag må varsles før arbeidet med utlegging av kabelen starter. Dette for å unngå konflikt med fiskeriaktivitet i området. Tiltaket bør som et minimum varsles i en lokalavis og i Fiskeribladet Fiskaren.

Dersom det under anleggsfasen står låssatt fisk på låssettingsplassen for sild og makrell ved Straum (vågen i Brandsfjorden) må det tas hensyn til dette. Det samme gjelder dersom det står fisk på akvakulturlokalitet 34897 Brandsfjorden.

Tiltakshavers tilsvar: OKEA har fått utført studier på beskyttelsesstrategi for sjøkabelen. Gjennom ulike tiltak (nedspyling, nedgraving, steininstallasjon) søkes det å etablere overdekke på ~1 meter langs hele traséen. OKEA er positiv til å se på mulighetene til å unngå anleggsaktivitet i perioden februar-april. Detaljene rundt dette vil bli beskrevet i en eventuell MTA-plan. OKEA vil følge gjeldende lovverk og rettspraksis for evt. erstatninger av fiskeredskaper som følge av den installerte sjøkabelen. Det henvises ellers til kapittel **Error! Reference source not found.**

3 Regional/lokale myndigheter

3.1. Statsforvalteren i Trøndelag

Landbruk

Omsøkt løsnings vurderes å gi minst negativ konsekvens for landbruk.

Klima og miljø

Statsforvalteren forutsetter at det tas inn vilkår i konsesjonen fra NVE om at det skal søkes etter forurensningsloven dersom prøvetakingsprogrammet i Brandsfjorden viser at det forekommer forurensning over tillatte grenseverdier i områder en kan komme i berøring med ved utlegging av sjøkabel. Tas ikke dette vilkåret inn i konsesjonen har Statsforvalteren, som klima- og miljømyndighet, jf. forurensningsforskriften § 22-6, innsigelse til konsesjonssøknaden.

Det er behov for deponering av 4 000 til 12 000 m³ med skrapmasser på allerede etablert massedeponi. Statsforvalteren forutsetter at dette er rene masser.

Det er i rapport naturmangfold benyttet rødliste for arter fra 2015. Denne ble erstattet av Norsk rødliste for arter 2021. Konsekvensutredning for naturmangfold på land må oppdateres med vurderinger ut ifra Norsk rødliste for arter 2021.

Konsekvensutredning naturmangfold sin anbefaling om at trasejusteringer og optimalisering av løsninger med hensyn til naturtyper følges opp i detaljplanfasen, må tas inn som et vilkår for at konsesjon kan gis.

Det er viktig at kunnskapsgrunnlaget for spesielt K-selekterte rovfugler er oppdatert i forbindelse med en eventuell MTA-plan slik at ingen slike sårbare fuglearter forstyrres av anleggsarbeid og transport utover det som er anbefalt. Vi påpeker at det må settes vilkår om at bygge- og anleggsarbeid som kan forstyrre slike arter i hekkeperioden ikke er tillatt i artenes hekkeperiode. Inntil dette er på plass fremmes det, med henvisning til nml § 12, innsigelse til konsesjonssøknaden.

Hensynet til hekkeperiode for sensitive arter er vurdert. Det konkluderes med: "Det vil potensielt kunne foregå anleggsvirksomhet innenfor forstyrrende nærhet til noen flere kjente aktive ynglelokaliteter av sårbare arter. Konsekvensene av dette vil kunne reduseres eller unngås fullstendig om hensyn til dette inkorporeres og følges opp i en eventuell MTA-plan, ved å planlegge for å unngå anleggsarbeid, anleggstrafikk og helikoptertransport innenfor de anbefalte hensynssonene og den sårbare perioden for hver enkelt art." Inntil dette er på plass fremmes det, med henvisning til nml § 12, innsigelse til konsesjonssøknaden.

Eksisterende datagrunnlag knyttet til naturmangfold i sjø er til dels eldre og mangelfullt. Med grunnlag i manglende kunnskapsgrunnlag (nml § 8) har Statsforvalteren, som klima- og miljømyndighet, innsigelse til at det blir gitt konsesjon. For at vi skal trekke innsigelsen må aktuell trasé for sjøkabel være visuelt kontrollert og kartlagt, slik at kabelen kan legges uten å komme i konflikt med koraller eller andre truede arter eller naturtyper. Vi ber om å få tilsendt konsesjonssøknaden på ny når undersøkelser er gjennomført og konsekvensvurderingen for naturmangfold i sjø er gjort på ny.

Det er i konsekvensutredning for marint naturmiljø anbefalt at utføring av anleggsfasen bør skje utenfor den tiden når det er høy biologisk aktivitet i sjø (vår-sommer) så langt det er praktisk mulig. Denne anbefalingen må tas inn som et vilkår i konsesjonen. Inntil vilkår om at utføring av anleggsfasen bør skje utenfor den tiden når det er høy biologisk aktivitet i sjø (vår-sommer) så langt det er praktisk mulig er tatt inn, har statsforvalteren som klima- og miljømyndighet innsigelse til at det blir gitt konsesjon med henvisning til nml § 12.

Olvassbekken har årssikker vassføring og tiltak i denne fordrer at det søkes etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon skal fjernes.

Samfunnssikkerhet

Konsekvensutredningens kapittel 3 omtaler ikke samfunnssikkerheten. Manglende ROS analyse som en del av utredningsprogrammet, har blitt påpekt i tidligere uttalelser fra Statsforvalteren.

Konsekvensutredningen har vurdert naturhendelser og sikkerhet, men ikke samfunnssikkerheten. Hverken naturhendelser eller samfunnssikkerheten er dokumentert gjennom ROS analyse slik som kreves i saker underlagt konsekvensutredning, jamfør PBL §§4-2 og 4-3.

Det gjøres oppmerksom på at det for områder som ligger under marin grense og alle områder med marine avsetninger må vises aktsomhet for mulige forekomster av skredfarlig kvikkleire. ROS analysens punkt «ustabil grunn» bemerker at planområdet ligger under marin grense og må følges opp iht NVE's egen veileder 1/2019. Relevante tiltak må overføres til planbestemmelsene.

Statsforvalteren som samfunnssikkerhetsmyndighet fremmer innsigelse fordi konsekvensutredningen mangler ROS analyse og dermed mangler vurderinger på hvordan tiltaket påvirker samfunnssikkerheten. Etter PBL §5-4 og Regjeringens rundskriv H-5/18 har Statsforvalteren innsigelsesmyndighet for samfunnssikkerhet og risiko og sårbarhet generelt. Statsforvalteren ber om at følgende punkt belyses nærmere:

1. Hvordan påvirker tiltaket forsyningssikkerheten i regionen nå og i et framtidig perspektiv og hvordan påvirkes samfunnssikkerheten?
2. Med bakgrunn i samfunnssikkerheten risikovurdere hvordan dette tiltaket påvirker andre kraftintensive regionale tiltak som planlegges i lys av det grønne skiftet, hvis man står ovenfor et scenario med kraftunderskudd for regionen eller blir påvirket av andre hendelser med negativ innvirkning for kraftforsyningssikkerheten?
3. Hvordan vil kraftforsyning til dette tiltaket prioriteres og hvilke tiltak kan vurderes i et samfunnssikkerhetsperspektiv, for å ivareta andre kritiske samfunnsfunksjoner i et scenario med kraftunderskudd for regionen?

Det anbefales videre å vurdere nærmere i konsekvensutredningen tiltakets virkning opp mot FNs bærekraftsmål 9 (industri innovasjon og infrastruktur), 13 (Stoppe klimaendringene) og 14 (livet i havet).

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kapittel **Error! Reference source not found.** og vedlagte dokumenter. Prøvetakingsprogrammet i Brandsfjorden har dokumentert at det kun er rene masser i Brandsfjorden. OKEA har oversendt sluttrapport til Statsforvalteren og bedt om en vurdering av behovet for å utarbeide søknad etter forurensningsloven, men har så langt ikke mottatt svar på henvendelsene.

Fagutredningen ble ferdigstilt i september 2021, basert på fastsatt utredningsprogram samme år. Revidert rødliste ble lansert to måneder etter at utredningene var ferdig, i november 2021. Norconsult har gjennomgått oppdatert rødliste og presentert endringer, Tabell 2. Flere arter har endret rødlistestatus fra 2015 til 2021. Med unntak av Hvit hornkorall er alle endringer innen fugl. Norconsult vurderer ikke at endret status for enkelte arter i ny rødliste fra 2021 gir grunnlag for å endre konsekvensvurderingene.

Tabell 2. Endringer i rødlistestatus for arter innenfor influensområdet.

Artsgruppe	Norsk navn	Vitenskapelig navn	Rødliste 2015	Rødliste 2021
Karplanter	Bleik piggstarr	<i>Carex pairae</i>	VU	VU
Lav	Gullprikklav	<i>Pseudocypbellaria citrina</i>	VU	VU
	Gubbeskjegg	<i>Alectoria sarmentosa</i>	NT	NT
Bløtdyr	Elvemusling	<i>Margaritifera margaritifera</i>	VU	VU
Fugl	Lomvi	<i>Uria aalge</i>	CR	CR
	Alke	<i>Alca torda</i>	EN	VU
	Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	EN	CR
	Krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	EN	EN
	Hubro	<i>Bubo bubo</i>	EN	EN
	Teist	<i>Cephus grylle</i>	VU	NT
	Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	VU	CR
	Sjørorre	<i>Melanitta fusca</i>	VU	VU
	Vannrikse	<i>Rallus aquaticus</i>	VU	VU
	Storspove	<i>Numenius arquata</i>	VU	EN
	Ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	NT	VU
	Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	NT	VU
	Jaktfalk	<i>Falco rusticolus</i>	NT	VU
	Lirype	<i>Lagopus lagopus</i>	NT	LC
	Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	NT	NT

	Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	NT	NT
	Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	NT	NT
	Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	NT	VU
Koralldyr	Grisehalekorall	<i>Radicipes gracilis</i>	VU	VU
	Øykorall	<i>Desmophyllum pertusum</i>	NT	NT
	sjøtre	<i>Paragorgia arborea</i>	NT	NT
	Hvit hornkorall	<i>Swiftia pallida</i>	DD	VU
	Sikksakk-korall	<i>Madrepora oculata</i>	DD	DD

Statsforvalteren er opptatt av hensynet til sårbare arter i anleggsperioden og viser til utdrag fra fagrappport for naturmiljø. OKEA viser til vedlegg til denne fagrappporten «Elektrifisering av Draugen og Njord - Arter unntatt offentligheten» hvor kunnskapsgrunnlaget for sårbare arter er omtalt og kartfestet. Her er det også gjort konkrete vurderinger av konsekvenser for ulike arter opp mot de utredede traseene, i anleggsfasen og i driftsfasen. Ingen av de kjente hekkelokalitetene ligger nær nok til at omsøkt løsning kommer i konflikt med anbefalte hensynssoner knyttet til bakketransport eller støyende aktivitet som helikopter og sprengningsarbeider.

OKEA har begynt å se på en detaljprosjektering av tiltaket. Jordkabeltraseen forventes å kunne etableres med tilstrekkelig avstand til Olvassbekken, slik at det ikke vil være behov for å fjerne eksisterende kantvegetasjon. Unntaket er de to punktene hvor kabeltraséen vil krysse bekken. Her er det imidlertid etablert en eldre landbruksvei, slik at kantvegetasjonen allerede er fjernet. Når detaljprosjektering er ferdig, vil OKEA ha bedre innsikt i om tiltaket utløser behov for å søke om tillatelser etter vannressursloven § 11.

Statsforvalteren har fremmet en rekke krav knyttet til utredning av tiltakets virkning på samfunnssikkerheten, og varslet innsigelse. OKEA viser til kommentarene som ble gitt til innkomne høringsuttalelser til utredningsprogrammet. Det vises også til NVEs vurderinger av dette i dokumentet «Bakgrunn for utredningsprogram», kapittel 3.3.3;

OKEA har forholdt seg til fastsatt utredningsprogram etter energi- og havenergiloven fra NVE. Det er gjennomført en risikoanalyse for anlegg og utstyr våren 2022 (se omtale i kap. 1.3). Spørsmål knyttet til forsyningssikkerhet er også omtalt i kapittel 1.1, herunder med referanse til belysning av samfunnsmessige konsekvenser i konsekvensutredning etter Petroleumsloven.

OKEA har foretatt grunnundersøkelser av stasjonstomten, og planlegger i løpet av sommerhalvåret 2022 å gjøre vurderinger av kabeltrase og adkomstvei/anleggsområder i Olvika. Arbeidet utføres av geotekniker og blir vurdert i tråd med NVE veileder 1/2019.

3.2. Trøndelag fylkeskommune

Trøndelag fylkeskommune vil først av alt påpeke at en elektrifisering av norsk sokkel ikke må gå på bekostning av utvikling og etablering av ny industri på fastlandet og strømprisen til innbyggere og industri.

Trøndelag fylkeskommune vil deretter understreke viktigheten av at Norge skal kutte klimautslippene med 55% innen 2030 og at Parisavtalens forpliktelser må nås. Norsk olje- og gassnæring har vært, er og vil fortsatt være viktig for Norge og norsk økonomi.

Trøndelag fylkeskommune vil derfor peke på at det må utarbeides en helhetlig plan for elektrifisering av sokkelen hvor det sees på:

- Samordnet utbygging av kabler fra land til sokkelen
- Samordnet utbygging av landanlegg
- Samordning med storstilt utbygging av havvind

Trøndelag fylkeskommune mener derfor at OKEAS planer med kraft fra land til Draugen og Njord må utredes ytterligere før det tas stilling til søknaden. Det må sees på en helhetlig plan for utbygging og delelektrifisering samtidig med en storstilt utbygging av havvind i Norskehavet.

Tiltakshavers tilsvar: OKEA forholder seg til fastsatt utredningsprogram fra NVE etter energi- og havenergiloven. Det er fastsatt et eget program for konsekvensutredning etter petroleumsloven. Søknaden etter denne oversendes OED innen utgangen av året, og vil besvare momentene som bringes

opp med henvisning til veileder for PUD/PAD.

3.3. Åfjord kommune

Kommunen erkjenner at tiltaket er i tråd med Stortingets ønske om elektrifisering av sokkelen. Likevel stilles det spørsmålet ved om elektrifiseringen av sokkelen vil gi den ønskede og, i global sammenheng, nødvendige reduksjonen i klimagassutslipp. Vil fornying av dagens gassturbiner gi en mer effektiv utnyttelse av gassen og på den måt være et alternativ til elektrifisering?

Ved vurdering av klimagassutslipp må det også tas med i regnskapet hvordan elektrifiseringen av Draugen og Njord fører med seg av endringer i klimagassutslipp, globalt sett.

I anleggsfasen bør det tilstrebes å minimere sjenerende støy fra omkringliggende friluftsområder til stasjonstomten. Masseuttaket må også gjøres slik at det gir minst mulig sjenerende inngrep i naturen. Masser fra tomten bør bli brukt til samfunnsnyttige formål som eksempelvis utbedring av vei i nærområdet.

Tiltakshavers tilsvar: *Prosjekteringen av ny Skardmyra landstasjon vil prøve å legge til rette for at anleggene utformes på en så skånsom måte som mulig. Utførte grunnundersøkelser fra stasjonstomta viser at overskuddsmasser i all hovedsak vil bestå av skrapmasser, som er uegnet for samfunnsnyttige formål.*

4 Interesseorganisasjoner/lag

4.1. Roan og Stoksund fiskarlag

Fiskarlaget forutsetter at kabelen graves ned i havbunnen så dypt at utbygger kan garantere at det kan fiskes som før med garn, liner, teiner og reketrål i Brandsfjorden. Kabelen bør graves ned i havbunnen til den har passert skipsleia utenfor Terningen lykt. Fiskarlaget forutsetter at eksperter med kunnskap fra havforskning deltar i arbeidet med å planlegge hvordan det kan legges kabel for å ivareta marine interesser.

Tiltakshavers tilsvare: OKEA har nylig invitert Fiskarlaget til et dialogmøte. Roan og Stoksund Fiskarlag mente informasjonen som var gitt så langt (søknad og folkemøter) var tilstrekkelig, men det ble avholdt en telefonsamtale med leder av Fiskarlaget i slutten av mai. OKEA oppfatter at Fiskarlaget er tilfreds med at sjøkabelen skal graves ned/tildekkes langs hele traseen. Fiskarlaget opplyser at det er fiskeriaktivitet i Brandsfjorden hele perioden fra februar-september. Det henvises til tilsvare under uttalelse fra Fiskeridirektoratet hvor mulige tidsrestriksjoner for anleggsperiode i sjø drøftes.

4.2. Norske reindriftsamers landsforbund (NRL)

NRL er av den klare oppfatning at det ikke kan gis konsesjon til nytt forbruk som baserer seg på kraftproduksjon fra Roan og Storheia vindkraftverk, som Høyesterett gjennom dom fastslår at krenker reindriftssamenes kulturutøvelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.

Mener både hensynet til reindriftens kulturutøvelse og den samlede effekten av tiltakene (OKEA tolker dette som summen av dette og tidligere utbygginger) vil ha en avgjørende betydning for at det ikke skal gis konsesjon i denne saken.

Omsøkt tiltak på land vil berøre de samme vinterarbeidsområdene som det ulovlige vindkraftanlegget (Roan) på Fosen.

NRL vil understreke at situasjonen for reindriften på Fosen er meget alvorlig, og hvor vindkraftutbyggingen framtvinger en omfattende reduksjon av reinflokkene til berørte reieiere. I praksis betyr dette et første steg til avvikling av reindriften som en samisk næring og kulturutøvelse i dette området. Ytterligere inngrep vil kun være egnet til å framskynde denne prosessen. NRL kan ikke under noen omstendigheter akseptere at statlige myndigheter på denne måten bidrar til en suksessiv avvikling av reindriften.

NRL vil jobbe med å fjerne muligheten for forhåndstiltredelse i saker som berører reindriftsområder. Ordningen med forhåndstiltredelse forskutterer at urfolks interesser ikke skal tillegges vekt, noe Høyesterett ettertrykkelig har tilbakevist.

NRL vil utover dette vise til Høyesteretts vurderinger i Fosen-dommen, og stiller på bakgrunn av dette krav om at konsesjonssøknaden avslås.

Tiltakshavers tilsvare: Tas til orientering. Se også tilsvare under kap. 1.1 og 1.2.

4.3. Næringsalliansen for Trøndelag (NAT)

Næringsalliansen har forståelse for ønsket om å få ned klimagassutslipp fra petroleums-virksomheten på sokkelen for å få ned de nasjonale utslippene. Men elektrifisering av sokkelen med strøm fra land, må balanseres opp mot kraftbehovet Trøndelag har, prisutvikling på kraft og hvordan det påvirker øvrig næringsliv og muligheter for utvikling av landbasert industri som også spiller en nøkkelrolle i det grønne skiftet.

NTA mener det ikke er fremlagt tilstrekkelige utredninger for å kunne svare ut om prosjektet vil gi negative utslag for tilgang på kraft, eller om prissituasjon for øvrige næringsliv i Trøndelag blir påvirket, både gitt at de eksisterende vindkraftverk blir stående og eventuelt om Storheia og Roan vindparker avvikles.

NAT ber derfor om konsekvensutredning av følgende forhold:

1. Er det er nok kapasitet til, spesielt gitt at Storheia og Roan vindkraftparker helt eller delvis blir nedbygd pga. Høyesterettsdommen, å forsyne Draugen og Njord med 40 til 80 MW årlig, uten at det skaper utfordringer med krafttilgang for øvrig næringsliv i Trøndelag på kort og lengre sikt?
2. Hvordan vil ja til søknaden fra NVEs side påvirke prisbildet på strøm i Trøndelag, gitt en situasjon med dagens produksjon, og gitt en situasjon hvor Storheia og Roan vindparker avvikles?
3. Hvordan vil ny overføringslinje mellom prisområde midt og vest/øst sammen med 40 til 80 MW til Draugen og Njord påvirke prisbildet for kraft til trøndersk næringsliv?

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kapittel 1.1 og 1.2 for detaljer.

4.4. Trøndelag Sørvest – lakseregionen

I Hurdalsplattformen gir regjeringen tydelig uttrykk for at det skal tas «Et krafttak for industrien» ved å «sikre bedre rammebetingelser og at norske naturressurser, herunder rimelig fornybar kraft, forblir et konkurransefortrinn for norsk industri». Et tydelig punkt i erklæringen er at regjeringen vil «sørge for at staten tar et ansvar for å få på plass infrastruktur der den trengs, og når den trengs, herunder at kapasiteten i strømmettet forsterkes.

Statnett har etablert en ny strategi: «Det grønne taktskiftet» for å møte tempoet i forbruksutviklingen. Trøndelag sørvest ønsker å ta del i utviklingen, men det forutsetter forutsigbar tilgang til nok kraft.

Det kommer fram i Statnetts utviklingsplan at det ikke er kapasitet til mer forbruk eller produksjon før 420 kV Åfjord-Snilldal er satt i drift. Usikkerhet skaper uforutsigbare rammer for næringslivet i regionen. Interkommunalt politisk råd, Trøndelag sørvest, lakseregionen har bedt Statnett prioritere utbygging av sjøkabel Snilldal- Åfjord. Dette må skje så snart som mulig og senest innen 2024. Dette vil ha avgjørende betydning for utvikling og vekst i vår region. Regionrådet mener at en prioritering av kraftforsyning fra land til Draugen og Njord vil ha konsekvenser for utvikling av regionens næringsliv.

Tiltakshavers tilsvar: Tas til orientering.

4.5. Bellona

Bellona konkluderer at konsesjonssøknaden ikke tilfredsstillende følger krav og forventninger, og må derfor sendes tilbake til operatøren for Draugen, slik at manglene blir dekket. Dette gjelder følgende:

- Hurdalsplattformen uttrykker at Regjeringen vil i størst mulig grad at havvind brukes eller annen fornybare strøm produsert på norsk sokkel til å redusere klimagass utslipp fra plattform drift. Dette bekreftes i Regjeringens tilleggs melding om energi.
- Krav om opplysning av utredning av ulike alternative løsninger i Veileder for PUD/PAD pålegger operatøren om å gi opplysning om ulike teknologiløsninger som er vurdert i forkant av valg av den foretrukne. Dette gjelder sågar nye utbygginger som ettermontering og modifikasjonsprosjekter. Bellona kan ikke se at dette er gjort for Draugen/Njord.

Bellona noterer videre at Draugen har hatt lav produksjonsrate. Bellona setter derfor et stort spørsmålsteget ved at det skal investeres fire milliarder kroner i kraft fra land til Draugen og Njord, uten å nevne muligheten til å gjenbruke den nye infrastrukturen. Søknadsdokumentet oppgir heller at alt skal fjernes ved slutten av drift på Draugen.

Bellona anbefaler derfor en fullverdig utredning av en fullskala utbygging av havvind på Draugen lisensen for å erstatte mest mulig av gassturbin drift på Draugen og Nord, og i en størrelse som muliggjør eksport av overskuddsstrøm til land.

Tiltakshavers tilsvar: OKEA viser til at dette ikke er en søknad etter petroleumsloven. OKEA har utarbeidet en egen søknad med tilhørende konsekvensutredning etter dette lovverket. Søknaden forventes oversendt OED innen utgangen av 2022. Spørsmålene som bringes opp av Bellona, med henvisning til veileder for PUD/PAD, er besvart i disse utredningene.

4.6. Naturvernforbundet i Trøndelag

Konsesjonar til bruk av straum må avgrensast til naturvenlege prosjekt som medverkar til

omstillinga til ein natur- og klimavenleg økonomi. Å bruka straum for å halda fram med klimaskadeleg oljeutvinning er ikkje riktig prioritering. Den verdifulle, fornyelege krafta må prioriterast til tiltak på land som gjev reell klimaomstilling.

Draugenfeltet er eit felt som no er i halefasen, og sjølv om OKEA seier at dei vil drifte feltet til 2035+ så er det lite som tilseier produksjon etter 2035. Ifølge Rystad Energy sine ressursanslag så er 2034 siste år med produksjon, dei tar også med seg forventane nye funn i disse anslaga.

Kabeltrasen som skal gå på land er lagt langs Olvassbekken og vil ha eit bandlagt belte på ca. 10 meter, samt ha eit areal fri for trær overfor kabelgrøfta i driftsperioden. Lungenever som Norconsult fant i forbindelse med synfaring viser at dette er eit område med lang kontinuitet, høg luftfuktigheit og bra med skygge. Ved å opne opp slik det blir lagt opp til rundt kabeltrasen vil ha sterk negativ påverknad på eit slikt mikroklima. Kabeltrasen bør derfor ikkje leggjast igjennom dette området.

Om kabelen går frå land ut til felta blir realisert vil natur på havbotnen bli øydelagt. vi vet alle at kunnskapen om naturforholda på sjøbotnen generelt er liten, men for dette området veit man likevel såpass at det er spesielle naturtypar langs kabeltraseen, der det er områder med kaldvatnskorallar. Dette er en så viktig naturtype at Klima- og miljødepartementet (KMD) har foreslått den som «utvalgt naturtype». Det inneberer at man skal ta særlege omsyn for å hindre at naturtypen forringast (sitat frå KMD).

Tiltakshavers tilsvaer: Kabeltraséen ut til Olvika vil etableres langsetter (ved siden av) eksisterende vei/traktorvei. Med forbehold om at detaljprosjekteringen ikke er ferdig vil traseen med stor sannsynlighet legges på motsatt side av eksisterende vei/traktorvei for Olvassbekken. Dette gjør at man trolig ikke vil ha behov for rydding av kantvegetasjon mot bekken. Et belte på ca. 10 meter henviser i første rekke til anleggsgredden i byggeperioden. I disse 10 meterne inngår en kjøretrase langs kabelgrøften, selve kabelgrøften og nødvendig plass til utgravde masser. Eksisterende vei/traktorvei inngår i dette beltet. Behovet for vegetasjonsrydding vil derfor være begrenset til et belte på 3-5 meter. Siden denne vegetasjonsryddingen skjer langsetter en eksisterende vei/traktorvei har fagutredet vurdert at konsekvensene av dette vil være svært begrenset. Det vises ellers til supplerende undersøkelser utført, se kap. 1.3.

4.7. Fosen naturvernforening

Mener det er feil å hevde at tiltaket vil bidra til å redusere klimagassutslipp, siden gassen vil gi utslipp andre steder. Det er også feil å påstå at kraft fra land vil gi en stabil kraftforsyning siden den baserer seg på vindkraft.

Mener det er beregnet et for lavt utslippstall for friggitt CO₂ fra utgraving av tomten til landstasjonen. Utrekning av klimagassgevinsten må også forholde seg til hva en oppgradering av gassturbinene på oljeplattformene kunne ha utgjort. Et alternativ ville være å oppgradere disse heller enn å elektrifisere med strøm fra land. Mener det finnes andre klimatiltak på land som vil gi større effekt enn elektrifisering av sokkel (blant annet tiltak i skogsektor, landbrukssektor, transportsektor, bygg og enøk).

Vi stiller i tillegg spørsmålsteget ved robustheten i nettilknytningen i og med at mye av denne strømmen baserer seg på vindkraft som har svært variabel sikkerhet med kraftproduksjon i bare en tredjedel av tiden. Det betyr at en må benytte gassturbinene på plattformene i anstrengte perioder på land. Dette bør komme bedre fram i utregningene for klimagassreduksjonen.

Viser til at Roan og Storheia vindkraftverk vil måtte bli revet. Dette betyr at en av hovedgrunnene for elektrifiseringen av oljeplattformene faller bort. Fosen som region behøver kraften selv til privat forbruk og næringsformål.

Kabeltraseen vil berøre særlig viktige havområder (SVO) med leveområder for en rekke arter. OKEA hevder at influenssonen utenfor skjærgården er 1000 m til hver side av kabeltrase, men likevel beskrives det at foreslåtte trase vil passere bare 15 m¹ fra korallhageforekomster med høg forvaltningsverdi (Røddlista). Det opplyses i tillegg at korallene ikke er klassifisert.

Mener tiltaket ikke har vurdert miljø- og samfunnsinteresser på lik linje med tekniske og økonomiske

¹ Høringspartens referanse til s. 17 i OKEAs presentasjon i folkemøte på Straum 3. mai

hensyn. Det er heller ikke foretatt en grundig analyse av alternativer for denne elektrifiseringen slik kravet er i § 19 i Forskrift om konsekvensutredning. Det bør beskrives hvilke muligheter det gir å oppgradere plattformenes gasskraftteknologi. Konsekvensutredningen må beskrive virkningene over landegrensene slik kravet er i § 21 i Forskrift om konsekvensutredning. Det betyr at klimagassutslippet i utlandet, som i dette tilfellet vil bli flyttet dit, nå må utredes.

Kritisk til at det legges opp til å investere 5,1 mrd.kr. Pengene kunne vært brukt til alternativt og mer effektivt i energi- og klimasammenheng. Kostnaden skyves over på forbrukerne i form av høyere strømpris. Mesteparten av gassen som eksporteres til utlandet går til lavverdige energiformål som alminnelig oppvarming/husholdning med en så dårlig energiutnyttelse som 5 –10%. Hele 90 –95% av energien går tapt. En mindre andel av gassen går til kraftgenerering med høyere utnyttelse på ca. 60% av energiinnholdet i gasskraftverk. På sokkelen operer gasskraftverkene med ca. 35% virkningsgrad. 80% av disse kan oppgraderes til bortimot 50% virkningsgrad.

Tiltakshavers tilsva: Beregninger av utslipp fra frigitte karbonlagre er basert på type vegetasjon som skal graves ut. Stasjonstomten inneholder en stor del myr, men også andre vegetasjonstyper som har lavere utslippspotensial.

Det henvises til kapittel 1.3. Valg av influenssone for vurdering av konsekvenser for marint naturmangfold er kommentert under høringsuttalelsen til Miljødirektoratet (se kap. 2.1). En konsekvensutredning av alternative kilder til kraftforsyning inngår som en del av søknad etter petroleumsløven. OKEA henviser derfor til denne.

4.8. Norges Miljøvernforbund

Energien som plattformene Draugen og Njord skal elektrifiseres fra kommer fra Straum transformatorstasjon som er tilknyttet de to anleggene på Fosen (Storheia og Roan) som ble dømt ulovlige i Høyesterett. Det kan derfor se ut som Regjeringen ikke respekterer Høyesterett når Regjeringen ved OED delegert myndighet til at NVE skal avgjøre å gi konsesjon.

Naturinngrepene er store, ikke bare på land, men også sjøkabel er problematisk. Spesielt ved at de avgir elektromagnetiske felt som kan forstyrre en rekke fisk og marine arter i næringssøk og navigasjon (viser til Rapport fra sjøkabelutredningen, Utvalg 1 2011 og en rekke publikasjoner fra Havforskningsinstituttet).

Spørsmål et om elektrifisering av offshoreinstallasjoner fra land er et stort energipolitisk spørsmål som ikke skal fattes i en enkelt sak som dette. Det henvises til Energikommisjonens arbeid, oppnevnt av OED 11. februar 2022. Det å legge ut en så stor energipolitisk sak til behandling før en kan utarbeide en overordnet og fornuftig energipolitikk vitner ikke akkurat om vilje til å følge åpne og demokratiske prosesser og prinsipper. Når en velger å behandle en så stor energipolitisk sak som med stor sannsynlighet også vil legge press på kraftprisene i Midt Norge, er dette ikke bare svært uheldig. Det er energipolitisk skadelig. Før vi kan få en helhetlig og overordnet energipolitikk må behandling av slike saker avslås.

Mener elektrifisering av oljeinstallasjonen med landstrøm er svært tvilsomt som klimatiltak. Peker på at ingen strøm er utslippsfri. Etterlyser en fullstendig Life Cycle Assessment (LCA) for å dokumentere klimaeffekten av tiltaket.

Tiltakshavers tilsva: Mulige biologiske effekter fra elektromagnetiske felt har vært utredet i forbindelse med flere sjøkabelprosjekter de senere årene. I forbindelse med Statnetts Skagerrak 4-prosjekt ble det utført en litteraturstudie i 2009 (Hveding, 2009. Elektriske og magnetiske felts miljøpåvirkning på akvatisk liv). I forbindelse med at Statnett vurderte sjøkabel som alternativ til ny luftledning mellom Sima og Samnanger bestilte OED en uavhengig utredning av sjøkabelalternativet i 2011. Ekspertutvalget gjorde også en litteraturgjennomgang av mulige biologiske effekter av denne kabelforbindelsen (Erikson et. al, 2011: Rapport fra sjøkabelutredningen Utvalg I).

Skagerrak 4 er en likestrømsforbindelse mens sjøkabelutredningen fra 2011 vurderte både likestrøm og vekselstrøm. Begge disse kabelprosjektene hadde en vesentlig høyere overføring enn i OKEAs tilfelle, og derav også høyere elektromagnetiske feltverdier.

Ingen av de nevnte studiene kunne finne overførbare studier som kunne indikerer vesentlige mulige negative miljøeffekter. Sjøkabelutredningen fra 2011 konkluderer med (tabell 4.8) at elektromagnetiske felt har liten sannsynlig effekt ut ifra nåværende kunnskap på virvelløse dyr, beinfisk og marine

pattedyr. For bruskfisk ble det vurdert en potensiell effekt, men kunnskapsgrunnlag ble vurdert som dårlig. Tilsvarende ble det vurdert potensiell effekt (men dårlig kunnskapsgrunnlag) fra termisk påvirkning for virvelløse dyr og flora. Termisk påvirkning kommer av at kabler avgir varme som bidrar til at sedimentene i umiddelbar nærhet får forhøyet temperatur på en til to grader, avhengig av strømstyrken).

Det har de siste årene blitt mer forskning på mulige biologiske effekter fra sjøkabler og offshore installasjoner. Dette har en sammenheng med økt utbygging av denne typen tiltak de siste 10-15 årene. OKEA har selv gjort en kort gjennomgang av utvalgt litteratur lagt ut på Havforskningsinstituttets ressursider. OKEA vurderer at en studie publisert i Marine Environmental Research i juli 2020 gir en av de mest oppdaterte sammendragene av dagens forskningsstatus på virvelløse dyr; Luna et. al, 2020. A current synthesis on the effects of electric and magnetic fields emitted by submarine power cables on invertebrates. Virvelløse dyr er kanskje den dyregruppen som er mest interessant å se på siden arter i denne gruppen i større grad enn beinfisk, bruskfisk og pattedyr lever på havbunnen.

Utfordringen med denne litteraturgjennomgangen er at hovedvekten av studiene den baserer seg på er laboratorieforsøk. Publikasjonen peker også på at dette kan ha mindre overføringsverdi til de faktiske forholdene i havet og peker på at dette per i dag er felt (in situ) det bør forskes mer på.

OKEA påpeker også at man må være forsiktig med å overføre resultater fra laboratorieforskning med sterke magnetfelt over til kabelprosjekter som genererer svake magnetfelt. Sjøkabelen i dette prosjektet er beregnet å generere et magnetfelt på ca. 19 μ T rett over kabelen. Fem meter ut til siden vil magnetfeltet være nede i ca. 4 μ T. Til sammenligning varierer jordas magnetfelt mellom 30 og 60 μ T (avhengig av hvor på kloden man måler). Publikasjonen i Marine Environmental Research peker på enkelte studier som har påvist biologisk effekt på virvelløse dyr basert på eksperimentelle laboratorieforsøk. Disse baserer seg imidlertid på vesentlig høyere magnetfelt (hovedsakelig godt over 1000 μ T/1 mT). Eksempelvis har det i denne høringen blitt henvist til en nyere studie på hummerlarver (Harsanyi et. al, 2022. The Effects of Anthropogenic Electromagnetic Fields (EMF) on the Early Development of Two Commercially Important Crustaceans, European Lobster, Homarus gammarus (L.) and Edible Crab, Cancer pagurus (L.). Denne studien konkluderer med at sterke magnetfelt har en negativ effekt på utvikling av egg og larver og derav kunne gi negative populasjonseffekter. Laboratorieforsøket baserer seg imidlertid på et magnetfelt på 2,8 mT (2 800 μ T) som er ca. 150 ganger sterkere enn magnetfeltet generert av sjøkablene ut til Draugen.

OKEA understreker også at forskning på magnetfelt fra likestrømskabler ikke er direkte overførbart til magnetfelt fra vekselstrøm.

Utførte fagutredninger er gjort basert på eksisterende kunnskap om sjøkabler og marine virkninger. OKEA vedgår samtidig at det ikke er foretatt en systematisk litteraturgjennomgang av all forskning innenfor dette fagfeltet.

Det henvises ellers til kap. 1.1. og 1.2.

4.9. Straum grunneierlag

Peker på at området har hatt store utbygginger allerede. Opptatt av kvaliteten på veinettet, som de mener har blitt forringet gjennom transport i forbindelse med vindkraftverkene. Frykter at denne utbyggingen vil bidra til ytterligere forringelse.

Er bekymret for området langs Olvassbekken hvor det tidligere har gått ras. Ber om en grundig utredning av grunnforholdene før en utbygging. Tilsvarende pekes det på grunnforholdene langs Olvikveien.

Peker på at tiltaksområdet benyttes til beiter (storfe og hest). Oppfordrer til et tett samarbeid og gode forebyggende tiltak mellom utbygger og de som har dyrehold.

Tiltakshavers tilsvar: OKEA har forståelse for at kvaliteten på offentlige veier i området har dårlig kvalitet. OKEA planlegger å bruke veinettet i henhold til de vektbegrensninger og den trafikkmengde disse er veiene er bygd og dimensjonert for.

OKEA har bestilt en geoteknisk vurdering av kabeltraséen langs Olvassbekken og anleggsområdene i Olvika. Resultatene av disse undersøkelsens vil bli delt med grunneierlaget og vil legge føringer for

gjennomføring av tiltaket.

4.10. Nord-Fosen siida

Det fremgår av Fosen-dommen fra Høyesterett i storkammer av 11.10.22 at utbyggingen av Roan vindkraftverk krenker Nord-Fosen siida sine rettigheter i hht. FN-konvensjon om politiske og sivile rettigheter. Foreløpig har Olje- og energidepartementet ikke fulgt opp dommen med det nødvendige vedtak om at vindkraftanlegget må rives. I en slik uavklart situasjon er det åpenbart at det ikke kan vurderes et nytt inngrep i siidaens vinterbeiteområder.

En høringsrunde før det er vedtatt at Roan skal rives, ville som et minimum krevd at det ble foretatt en langt mer omfattende konsekvensutredning i saken, basert på den foreliggende situasjon, nemlig at det ulovlige vindkraftanlegget er i full drift og området Roan/Haraheia er tapt som reindriftsområde.

Tiltakshavers tilsvar: *Konsekvensutredningene er basert på dialog med Nord-Foden siida. Fagutreder avholdte et digitalt møte med siidaen i mai 2021. Formålet med møtet var å få bedre innblikk i reindriftas bruk av områdene, og dermed få et bedre grunnlag for å vurdere verdi, påvirkning og konsekvenser av tiltaket. Videre var et viktig formål å avdekke eventuelle avbøtende tiltak som tiltakshaver kan gjennomføre for å fjerne eller redusere negative konsekvenser for reindrifta. Her ble det drøftet om det var behov for felles befaringer, men sammen med reindrifta ble det konkludert med at dette ikke var påkrevet.*

Konsekvensvurderingene har vært basert på foreliggende situasjon. Verdien av de gjenværende kystvinterbeitene har blitt vurdert som middels/stor nettopp på grunn av den sterke forringelsen som følge av vindkraftutbyggingen.

OKEA mener fagutreders vurdering av at konsekvensene av konsesjonssøkt løsning (jordkabel ut til sjø) ikke vil medføre noen negativ virkning i driftsfasen er rimelig. Det vises også til kapittel 4.10 i fagrapporten hvor reindriftas innspill til tiltaket, gitt i dialogmøtet, er referert.

Det vises også til kap. 1.1 og 1.2.

5 Private uttalelser

5.1. Hanne Lillian Hanssen

Ønsker ikke at kraftproduksjon på land skal gå til elektrifisering av oljeplattformer. Vil heller at plattformer skal forsynes med ny produksjon offshore (eks. geotermisk).

Tiltakshavers tilsvar: *Tas til orientering. Det vises også til konsekvensutredning etter petroleumsløven hvor alternative løsninger til kraftforsyning blir utredet.*

5.2. Bernt Buvarp

Ønsker ikke at kraftproduksjon på land skal gå til elektrifisering av oljeplattformer. Vil heller at plattformer skal forsynes med ny produksjon offshore (eks. geotermisk). Mener tiltaket vil kunne brukes som et påskudd for å ikke rive Storheia og Roan vindkraftverk som Høyesterett gjennom dom fastslår at krenker reindriftssamenes kulturutøvelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter.

Tiltakshavers tilsvar: *Tas til orientering. Det vises også til konsekvensutredning etter petroleumsløven hvor alternative løsninger til kraftforsyning blir utredet.*

5.3. Jonny Reite

Uttalelse ikke angitt.

5.4. Ruth Helen Kjærran Abelsen

Mener tiltaket vil kunne brukes som et påskudd for å ikke rive Storheia og Roan vindkraftverk som Høyesterett gjennom dom fastslår at krenker reindriftssamenes kulturutøvelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter. Mener at elektrifisering av sokkel er å regne som «grønnvasking» av olje- og gassindustrien da gassen som fases ut som kraftkilde på plattform vil bli eksportert og forbrent andre steder i Europa.

Tiltakshavers tilsvar: *Tas til orientering.*

5.5. Jan Arve Stokke

Mener tiltaket vil kunne brukes som et påskudd for å ikke rive Storheia og Roan vindkraftverk som Høyesterett gjennom dom fastslår at krenker reindriftssamenes kulturutøvelse etter FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter. Mener at elektrifisering av sokkel er å regne som «grønnvasking» av olje- og gassindustrien da gassen som fases ut som kraftkilde på plattform vil bli eksportert og forbrent andre steder i Europa.

Tiltakshavers tilsvar: *Tas til orientering.*

5.6. Ann-Mari Solli

Ønsker at petroleumindustrien bidrar finansielt til å bygge ut ny vannkraftproduksjon som kan gå til elektrifisering av sokkel.

Tiltakshavers tilsvar: *Tas til orientering.*

5.7. Marit Midttun

Uttalelse ikke angitt.

5.8. Tiril Sofie Gilbert

Ønsker ikke at tiltaket skal få konsesjon. Viser til utførte konsekvensutredninger som «viser ekstremt store konsekvenser for området». Mener en utbygging vil være et brudd på naturmangfoldloven.

Tiltakshavers tilsvar: OKEA mener utførte konsekvensutredninger viser at tiltaket ikke vil gi «ekstremt store konsekvenser». Konsekvensgraden er gjennomgående funnet å være ubetydelig eller lav. Konsekvensvurderingene er vurdert opp mot § 8 til12 i naturmangfoldloven. Basert på utførte vurderinger er OKEA uenig i påstanden om at tiltaket vil være brudd på naturmangfoldlovens bestemmelser.

5.9. Dag Bremnes

Det bør ikke gis tillatelse til å gi kraft fra land til oljeplattformene, Draugen og Njord, blant de sterkeste grunnene til dette er at det kobles mot vindkraft på Fosen som i høyesterett er kjent ulovlig. Utover dette er det ikke vist effekt med tanke på utslipp av klimagasser ved hjelp av dette tiltaket, dersom en ser dette i et større perspektiv enn bare de norske utslippene. Det er også viktig å vektlegge at det vil påvirke kaldtvanns korallrev, som grunnet de store klimagassutslippene nå er ekstra truet.

Virkingen på levende organismer i havet i nærheten av strømkabler er det i liten grad forsket på, men det har kommet frem i internasjonale studier at eksempelvis hummer har en betydelig økt fare for å utvikle deformasjon.

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til tilsvar under uttalelse fra Norges Miljøvernforbund (kap. 4.8).

5.10. Hilde Engen og Terje Murvold

Vi mener ikke det er riktig å føre strøm fra fastlandet ut til oljeplattformene slik energi-situasjonene er nå. Det kan på sikt føre til kraftmangel og enda høyere strømpriser. Spesielt har Midt-Norge fram til i dag hatt en forholdsvis lav strømpris i forhold til andre deler av landet, og vi er redd at ved å føre strøm ut til sokkelen vil det føre til høyere strømpris også her.

Som grunneiere på Straum er vi opptatt av å bevare naturen så godt som mulig. Vi ønsker at arbeidet med strømkabelen utføres så skånsomt som mulig. Det bør settes vilkår om at områdene tilbakeføres slik de framstår før utbyggingen blir gjennomført. Det er flere steder dårlig grunn, med leire, og vi ber om at det blir tatt hensyn slik at ikke utbyggingsarbeidet fører til jordras og ødelegelser. Vi er også redd for senere utglidninger/ras i områdene etter en utbygging, senvirkninger.

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kap. 1.1 for detaljer om forsyningssikkerhet. OKEA har bestilt en geoteknisk vurdering av kabeltraséen langs Olvassbekken og anleggsområdene i Olvika. Resultatene av disse undersøkelsens vil bli delt med grunneierlaget og vil legge føringer for gjennomføring av tiltaket.

5.11. John Haftor Haftorsen

Ønsker ikke at kraft fra land brukes til elektrifisering. Viser til Storheia og Roan vindkraftverk står i fare for å bli revet som følge av Høyesteretts vedtak. Siden prosjektet kun baserer seg på vindkraft fra Fosen vil man få et kraftunderskudd, og høyere strømpriser, som følge av elektrifiseringsprosjektet og bortfall av Roan og Storheia. Mener tiltaket vil være negativt for forsyningssikkerheten.

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kapittel 1.1 og 1.2.

5.12. Maren Solveig McGregor Jacobsen

Mener OKEA bør gi tydeligere svar på hvor strømmen til Draugen og Njord skal komme fra. Viser til at Roan og Storheia er «dømt ulovelig» av Høyesterett, og at man ikke kan baserer prosjektet på kraft fra disse vindkraftverkene. Stiller spørsmål ved om vindkraft fra Fosen vil kunne gi tilstrekkelig stabil strømforsyning i og med at produksjonen er variabel.

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kapittel 1.1 og 1.2.

5.13. Ragnhild Flem

Dersom tiltaket skal realiseres må det skje uten strøm fra Roan og Storheia vindkraftverk.

Tiltakshavers tilsvar: Det henvises til kapittel 1.1 og 1.2.

5.14. Erling Flem

Mener elektrifisering av sokkel generelt må skje gjennom andre former enn kraft fra land (eks. varmekraft på sokkel). Mener elektrifisering bidra til høyere strømpriser på land.

Tiltakshavers tilsvaer: *Det henvises til kapittel 1.1, 1.2 samt søknad etter petroleumsloven hvor alternative løsninger til kraftforsyning er utredet.*

5.15. Martin Kvinnesland

Symbolpolitikk uten reell klimaeffekt. Vanlige strømførbrukere har ikke bruk for et nytt strømsluk somdriver strømprisene videre opp. Vindindustriområdet som kraften hentes fra er ulovlig satt opp.

Tiltakshavers tilsvaer: *Tas til orientering.*